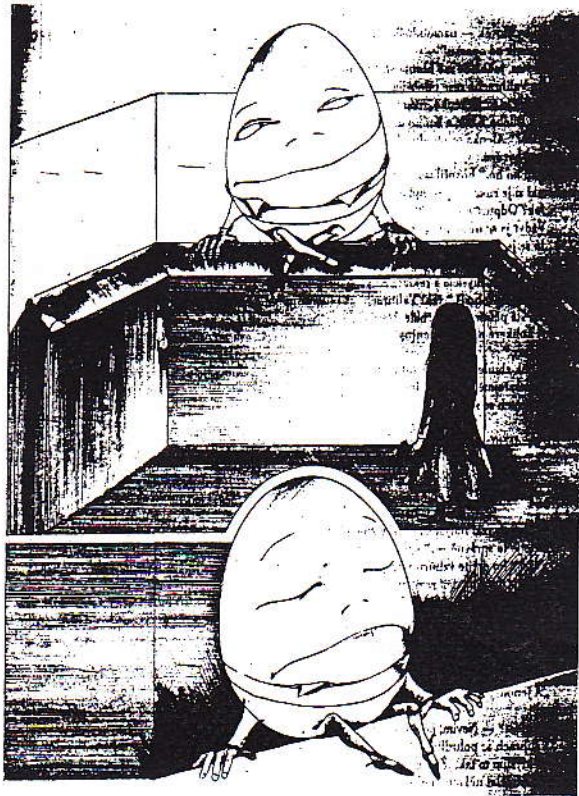

ALICA

V KRAJINE ZÁZRAKOV A ZA ZRKADLOM

Na stole vedľa Alice ležala kniha, a kým pozorovala Bieleho kráľa, mimovoľne v nej listovala, či by niektorému odseku neporozumela, lebo, ako si vrela, “napísaná je nejakou neznámou rečou”. Chvilu si nad tým lámala hlavu a vtom jej prišla na um spasiteľná myšlienka. “Jasné! Veď je to zrkadlová kniha! Keď ju podržím pred zrkadlom, pôjdu slová zasa správnym smerom.”

A tu je báseň čo Alica čítala.

TARADÚR

*Pražne je; hľa, slizopružké jazvrtky
zotrاديةne kolodujú po zátraví.
Vechťogáje clivia na tie vývrtky,
prasotnačky výstia, zhlubčia - čo to spraví...*

*Daj pozor na Taradúra, synu môj,
chráň sa jeho hryzulustí, zvlášť keď zurmí,
aj na vtáka Krvilaka priprav zbroj,
Tupír nech ťa nerozchvatne drapazúrmi !*

*Syn sa mečom vorpálovým opásal,
dlho hľadal v dialobzore nepriateľa.
Odpočíval pod bukubom, nehlo stál,
zahútaný prešľastával, hudna znela.*

*Žlčodrubby pomaly už odísť chcel,
vtom Taradúr búrne húrno zryčal kdesi;
syčal, fučal, zraky v plamoch, vzduch sa chvel,
hnal sa k nemu cez tulgové čierne lesy.*

*Ťal do neho, do živého do tela,
vorpálovú čepel brúsnu zbrosil krvou;
až keď mŕtva hlava strúpne zletela,
tryskom-výskom domov crielil cestou prvou.*

*Ty si zdolil Taradúra, synu môj,
poď, nech si ťa prituníem na vetré kosti !
Leporysé ! Slávčín ! Hurraj ! Hojahoj !
chichodákal v blahne, jasčal od radosti.*

*Pražne je; hľa, slizopružké jazvrtky
zotrاديةne kolodujú po zátraví.
Vechťogáje clivia na tie vývrtky,
prasotnačky výstia, zhlubčia - čo to spraví..*

Lewis Carroll

“Vyzerá to veľmi pekne,” povedala, keď dočítala,
“len je to akési nezrozumiteľné !”
(Ako vidíte, nechcela si priznať, že si s tým nevie rady.)

“Zdá sa, že viete dôvtipne vyložiť každé slovo,” povedala Alica.
“Vysvetlili by ste mi láskavo báseň, ktorá sa volá ‚Taradúr?’”
“Najprv si ju musím vypočuť,” povedal Hupky-Dupky. “Vysvetlím ti každú báseň, akú kto kedy vymyslel – ba aj veľa takých, aké ešte nik nevymyslel.” Vyzeralo to sľubne, a tak Alica zarecitovala prvé verše:

*Pražne je; hľa, slizopružké jazvrtky
zotrادية kolodujú po zátraví.*

*Vechtógáje clivia na tie vývrtky,
prasotnačky výstia, zľubčia-čo to spraví?*

“Na začiatok to postačí,” skočil jej do reči Hupky - Dupky.
“Je tam veľa ťažkých slov. ‚Pražne’, to znamená čas okolo poludnia, keď sa obed začína pražiť, prípadne opekať na ražni.”
“To by sedelo,” povedala Alica. “A ‚slizopružké’?”
“Nuž, ‚slizopružké’ je všetko je všetko, čo je zároveň slizké, pružné a klzké, teda vlhké, ohybné a hybké. To je jedno z kufříkových slov - napcháš do neho aj tri- štyri významy odrazu.”
“Rozumiem,” povedala Alica zamyslene, “a čo ‚jazvrtky’?”
“To sú zvieratá,” povedal Hupky-Dupky. “Jazvrtka vyzerá trochu ako jazvec a trochu ako jašterička a – prirodzene – má veľa spoločného aj s vrtákmi.” “Vyzerajú asi veľmi čudne.”
“Hej,” potvrdil Hupky - Dupky. “Hniezdia pod slnečnými hodinami a živia sa syrom.”
“A čo znamená ‚zotrادية kolodujú po zátraví’?”
“No, ‚kolodovať’ znamená chodiť dookola spôsobom, ktorý pripomína pochodovanie. ‚Zotrادية kolodovať’ znamená, že takto chodia veľmi vytrvalo – ako zotrvačníky – a je tu možnosť, že po čase vyhlbia do zeme dieru; stáva sa to.”
“A ‚zátravie’, to je asi trávnik za slnečnými hodinami,” povedala Alica, prekvapená vlastnou duchaplnosťou.
“Skoro správne. “Áno, je to trávnik, ibaže nie za, ale pred slnečnými hodinami. Nech ťa to nemýli – veď vieš, že sa podobne vraví ‚zápražie’, ‚na zápraží’, a takisto to znamená miesto pred prahom domu.

No a potom tam máš ‚vechtogáje‘. To je druh papagájov - také chudé, slabé, napoly vypíznuté vtáčiky, niečo ako živý mop - veď takmer už aj vyhynuli.”

“Aha. A ‚prasotnačky‘? Aj to sú asi zvieratá, či nie?” spýtala sa Alica. “Bojím sa, že zneužívam vašu láskavosť.”

“‚Prasotnačky‘ - to máš zasa také kufrikové slovo. Podobajú sa na drobné zelené prasiatka, ale v podstate je to druh suchozemskej korytnačky. Predné nohy majú zahnuté, takže chodia akoby po kolenách, a zvyškom tela pri chôdzi zvláštne mykajú.”

“A čo v básni robia všetky tie zvieratá?”

“Ako tomu rozumiem ja, sú vyplašené kolodovaním jazvrtiek. Pochopiteľne, majú strach o svoje hniezda. Vechtogáje len ‚clivia‘ to znamená smutne, clivo hľadia, prasotnačky sú energickejšie: ‚výstia‘ - teda výstražne pištia a výskajú, ba aj ‚zľubčia‘, zmätene a zlostne bučia - to treba počuť, uprostred je vždy akési kýchnutie... Ale kto ti prepánajána, recitoval takú ťažkú báseň?”

“Čítala som ju v knihe,” povedala Alica.

*(z knihy Lewis Carroll
Alica v krajine zázrakov
vydali Mladé letá, 1984)*